

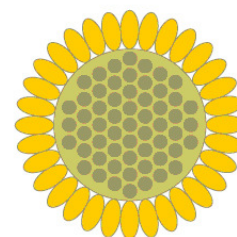
Tillsyn enskilda avlopp i Tyresö kommun – Resultat av tillsyn 2016

RAPPORT

LANDSBYGD

2017-02-20

Lina Westman

**SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND**

136 81 Haninge
BESÖKSADRESS
Rudsjöterrassen 5
TELEFON 08-606 93 00
FAX 08-606 93 01
E-POST
miljokontoret@smohf.se
www.smohf.se

1 Inledning

1:1 Bakgrund

Alla kommuner har ett ansvar att genomföra åtgärder för att klara de miljö kvalitetsnormer som fastställts för olika vattenförekomster. Förutom miljö kvalitetsnormer finns även nationella och regionala miljömål. Enskilda avlopp berörs av ett flertal miljömål så som *Ingen övergödning*, *Grundvatten av god kvalitet*, *Hav i balans*, *levande kust och skärgård*, *Levande sjöar och vattendrag*. Enligt EUs ramdirektiv för vatten så ska kommuner utföra åtgärder så de enskilda avloppen i mindre grad bidrar till övergödningen av Östersjön.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund är Nynäshamn, Haninge och Tyresö kommuners miljökontor. Som myndighet arbetar vi med tillsyn och ärendehandläggning inom miljölagstiftningen, där enskilda avlopp är en del.

Enskilda avloppsanordningar med dålig reningskapacitet kan vara en risk för människors hälsa om bakterier når grundvattnet. De avlopp som har dålig reningsförmåga riskerar även att förorena ytvatten samt orsaka övergödning genom att stora mängder av näringsämnen så som kväve och fosfor rinner ut. Dessa näringsämnen bidrar bland annat till algbloomning i Östersjön. Avloppsvatten innehåller även syreförbrukande ämnen, som kan bidra till syrebrist i sjöar, hav och vattendrag. För att värna om grundvattnet och ytvattnet samt minska risken för människors hälsa är det viktigt med avlopp som har bra reningsförmåga.

Förbundet inspekterar cirka 650 enskilda avlopp under perioden 2016-2020 i Tyresö kommun. Bakgrunden till inventeringen är att Tyresö kommun, efter ett politiskt beslut, har uppdragit åt förbundet att inventera enskilda avlopp på yttre delen av Brevikshalvön. Det rör sig om ca 500 enskilda avlopp. Utöver dessa inventerar förbundet cirka 150 avlopp på yttersta delen av Brevikshalvön (Dyvik/Dyviks udd), då de inte kommer att få kommunalt vatten och avlopp.

1:2 Syfte och mål

Syftet med tillsynen är att se om de befintliga enskilda avloppen uppfyller dagens miljökrav. Gör de inte det behöver de åtgärdas så att kraven uppfylls.

Målet är att minska risken för smittämnen att nå kringliggande vattenbrunnar eller badvikar samt att minska tillförseln av näringsämnen som medverkar till övergödning av vattendrag och kustvatten.

Målsättningen är att inspektera ca 650 enskilda avlopp under perioden 2016-2020 i Tyresö kommun.

2. Metod

Ett urval har gjorts av vilka fastigheter som ska ingå i tillsynen 2016. Innan tillsynen exkluderade vi fastigheter som

- är obebyggda
- har nya avloppsanordningar, < 5år
- har minireningsverk
- har kommunalt vatten och avlopp

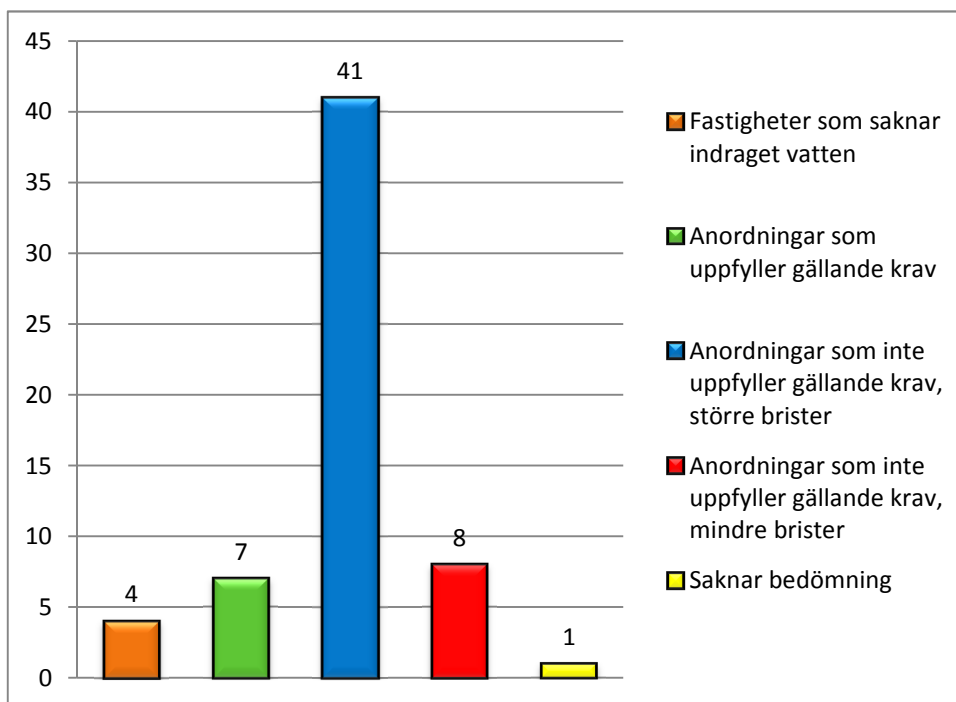
Innan tillsynen har förbundet i början av året skickat ut informationsbrev till samtliga fastighetsägare som har omfattats av tillsyn. I brevet har vi bland annat informerat om bakgrunden till tillsynen samt hur den går till. I samband med informationsbrevet har vi även skickat ut en enkät där fastighetsägarna har fått lämna information om sin avloppsanordning, dricksvattenförsörjning mm. Berörda fastighetsägare har även fått möjlighet att delta på informationsmöten om tillsynen.

Tillsynsbesök utfördes under maj månad. Fastighetsägare har haft möjlighet att vara med vid inspektionen genom att boka tid för besöket.

Efter tillsynen får varje fastighetsägare ett beslut eller skrivelse med resultatet från tillsynen och en bedömning av avloppsanordningens funktion. För de avloppsanordningar som haft brister får fastighetsägaren ett beslut där det framgår vilka åtgärder som krävs inom en viss åtgärdstid.

3. Resultat

Under 2016 ingick enskilda avlopp i området längs Breviksvägen mellan Trinntorpsviken och Borgviken. Svarfrekvensen för enkäter var 61 %. Enkätsvaren har varit till god hjälp under tillsynen. Fem stycken sökte tillstånd för nytt enskilt avlopp innan inventeringen påbörjades och exkluderades därför från inventeringen. Totalt inspekterades 57 avloppsanordningar samt 4 fastigheter som saknar indraget vatten. Resultat av tillsynen framgår av figur 1.

Figur 1. Resultatet av tillsyn 2016, totalt

Tillsynen visade att 4 stycken fastigheter saknar indraget vatten, vilket innebär att inget krav ställs på att det ska finnas ett enskilt avlopp. En avloppsanordning saknar bedömning, för den krävs kompletterande handlingar alternativt återbesök innan en slutgiltig bedömning kan ske.

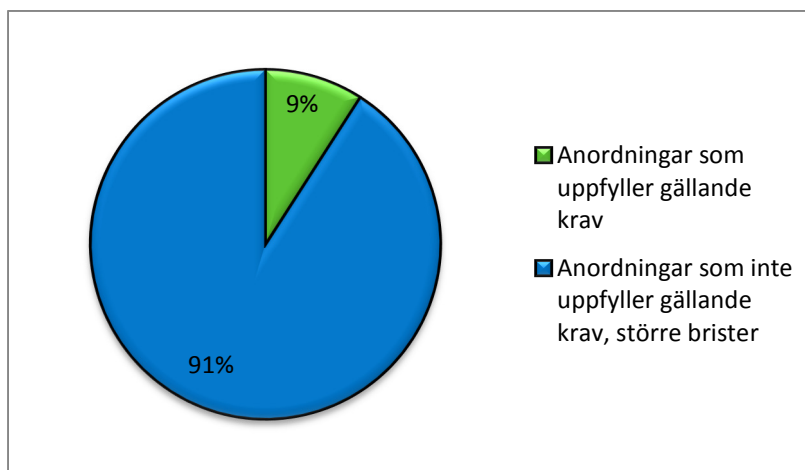
Av de totalt 56 avloppsanordningar som fått en bedömning är det 7 stycken (12,5 %)

som förbundet bedömde fungerar som avsett vad gäller reningsförmåga, dvs. uppfyller gällande krav. 49 stycken (87,5 %) avloppsanordningar bedömde förbundet inte uppnår fullgod reningsförmåga, dvs. uppfyller inte gällande krav. Av de avloppsanordningar som inte uppfyller gällande krav har en indelning gjorts i vilka som har större respektive mindre brister. För de med större brister krävs att delar eller hela avloppsanordningen byts ut. För de med mindre brister krävs mindre åtgärder, t.ex. tätare slamtömning eller installation av överflyllnadslarm/nivålarm till den slutna tanken.

Vanligt förekommande brister var exempelvis att det saknas efterföljande rening, att direktutsläpp av BDT-vatten sker till mark eller att infiltrationsbäddar/markbäddar var underdimensionerade.

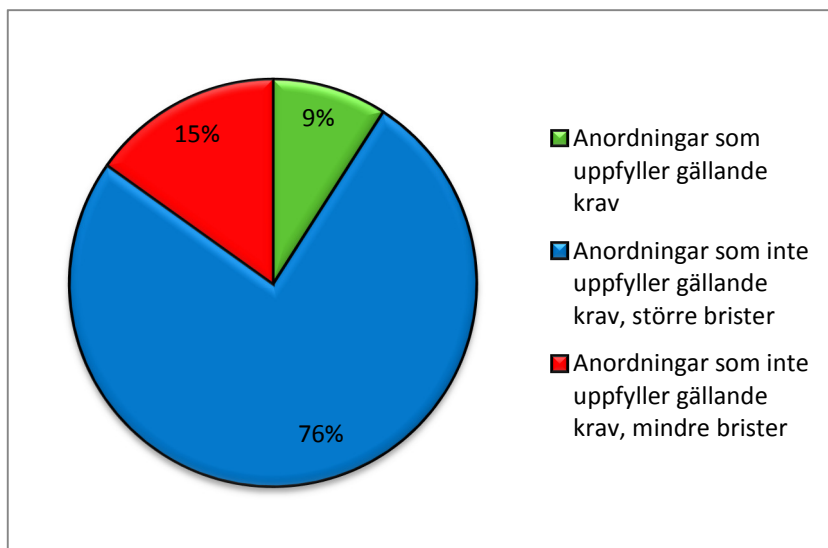
Av de totala inspekterade avloppsanordningar som fått en bedömning bestod majoriteten, 33 stycken, av avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten, där WC-vatten leds till slutna tank och BDT-vatten hanteras separat. 11 stycken avloppsanordningar var WC- och BDT-vatten med markbaserad rening, vanligen en infiltration eller markbädd. 12 stycken hade avloppsanordningar för enbart BDT-vatten med någon typ av torr toalettlösning, t.ex. förmultningstolett.

Bland de avloppsanordningarna för WC- och BDT-vatten med markbaserad rening uppfyllde 1 stycken (9 %) gällande krav. 10 stycken (91 %) avloppsanordningar uppfyllde inte gällande krav, där alla anordningar hade större brister. Resultatet återfinns i figur 2.

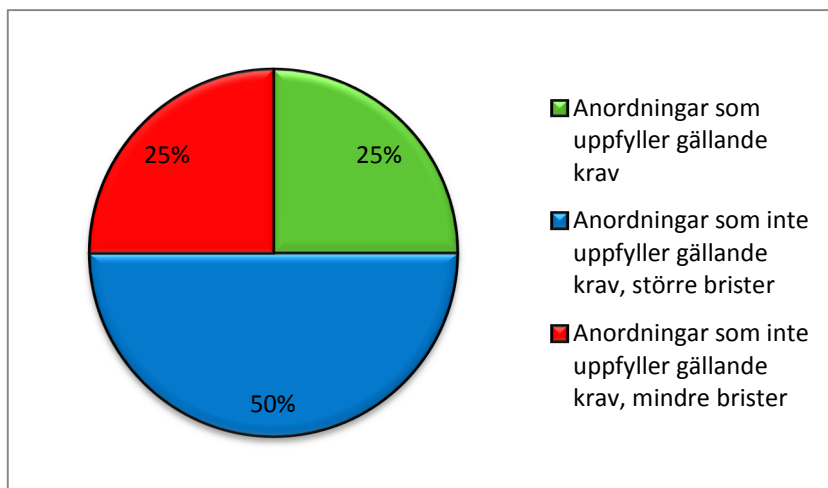
Figur 2. Resultatet av tillsyn, avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten (markbaserad rening)

Bland avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten med slutna tank för WC uppfyllde 3 stycken (9 %) gällande krav. 30 stycken (91 %) avloppsanordningar uppfyllde inte gällande krav. Vanligast var det med anläggningar som hade större brister. Se figur 3.

Figur 3. Resultatet av tillsyn, avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten med sluten tank för WC

Bland avloppsanordningar för enbart BDT-vatten, uppfyllde 3 stycken (25 %) gällande krav. 9 stycken (75 %) avloppsanordningar uppfyllde inte gällande krav, se figur 4.

Figur 4. Resultatet av tillsyn, avloppsanordningar för enbart BDT-vatten

4. Slutsats

Resultatet av tillsynen, att 87,5 % av de avloppsanordningar vi har inspekterat inte uppfyller gällande krav, är likvärdigt med resultat från motsvarande tillsyn av enskilda avlopp som genomförts av förbundet tidigare år i Haninge och Nynäshamns kommun. Orsaken till den höga siffran tror vi beror på att det tidigare inte har bedrivits någon omfattande tillsyn av enskilda avlopp i områdena. Det har inneburit att många avloppsanordningar inte uppfyller gällande krav. Vi kan även konstatera att många fastighetsägare inte är insatta i funktion och skötsel av sin avloppsanordning.

Många av fastigheterna som har avloppsanordningar med bristfällig rening innebär en stor risk för människors hälsa och miljön. Majoriteten av fastigheterna har tomter med

tunn jordmån, vilket innebär risk för att orenat avloppsvatten når dricksvattenbrunnar och närliggande recipienter.

5. Uppföljning

Förbundet följer upp de fastigheter där förbättring av avloppsanordningen inte har skett inom utsatt åtgärdsd. Vi skickar påminnelser alternativt beslutar med vite om att fastighetsägarna ska utföra åtgärder.